ملخّص ملف العدد

ملخّص باللغة العربيّة

ملخّص باللغة الفارسيّة

ملخّص باللغة الفرنسية

ملخّص باللغة الإنكليزية

ملخّص باللغة العربية

تناولت مجلة الحياة الطيّبة في ملف هذا العدد بعنوان «الرؤية الاستشرافيّة -مقاربات منهجيّة في الطرح المعرفيّ ومجالات التطبيق-» موضوع الاستشراف والدراسات المستقبليّة، من خلال تقديم مقاربات منهجيّة في الطرح المعرفيّ للاستشراف، ومدى الحاجة إليه في واقعنا المعاصر، ومرجعيّاته الفكريّة والكونيّة، وتوظيفاته في مجال العلوم الإنسانيّة والإسلاميّة، وأبرز تطبيقاته في مجال العلوم الإسلاميّة، وقد عالج مجموعة من الباحثين والمتخصّصين هذا الموضوع ضمن ستّ مقالات؛ وفق الترتيب الآتي:

الرؤية الاستشرافيّة في الواقع الإسلاميّ المعاصر -مبرّرات الحاجة إلى ثقافة الاستشراف-

الدكتور العياشي الدراوي

تتوخّى هذه المقالة إبراز أهمّيّة «الرؤية الاستشرافيّة» في الواقع المعاصر للمسلمين، ومدى حاجاتهم إلى الثقافة الاستشرافيّة بما هي ثقافة تُجنّب صاحبها -فردًا كان أو جماعة- التعامل مع تحدّيات المستقبل بمنطق العفويّة والارتجال ورَدّ الفعل بدل الفعل، وتَمُدّه في الآن نفسه بمقوّمات السير الهادف نحو ذلك المستقبل والتخطيط له، وعقلنة التعامل معه بحيث يكون تعاملًا علميا مدروسًا موجّهًا. لأجل ذلك تتوقّف المقالة أولًا عند تحديد مفهوم الاستشراف في أبعاده المختلفة، ثمّ تبرز ثانيًا أهمّيّة استشراف المستقبل من خلال توضيح آثاره الإيجابيّة في توجيه مسارات الفعل الحضاريّ وصناعته، من منطلق أنّ من يمتلك رؤية استشرافيّة سديدة يكون أقدر على ضبط واقعه الحاضر من جهة، مثلما يكون مؤهلًا، أكثر من غيره، لتحديد اتّجاهات مستقبله الذي يطمح إليه من جهة أخرى. وتبعًا لهذا؛ استعرضت المقالة، في مستوى ثالث، جملة من السمات المميّزة «للعقل الاستشرافيّ»؛ وهي: الإبداع والتجديد، الارتياد والتخطيط، التساؤل والنقد، الشمول والتعاون، المرونة والتكيّف.

مدخل إلى الرؤيّة الاستشرافيّة في القرآن الكريم

د. الشيخ محمد علي ميرزائي

تهدف هذه الدّراسة إلى إثبات الرؤيّة المستقبليّة في القرآن الكريم بوصفها منحىً أساساً في عمق الفلسفة المفهوميّةومنظومة الدلالات في جميع أبواب القرآن الكريم؛ لأجل تأكيد الأهمّيّة القصوى للنظرة الاستشرافيّة في تحسين حال الأمّة وترشيدها للأنّظمة المعرفيّة والاجتماعيّة للمسلمين ولغيرهم -أيضاً-، لأنّه كتاب هدايّة للبشريّة جمعاء ولم ينزل على المسلمين وحدهم، بل حينما نزل الكتاب الكريم لم يكن هناك مسلم.

ومن المحاور الأساسيّة والفرضيّات الهامّة التي تريد الدراسة تأكيدها هو علاقة الرؤيّة المستقبليّة القرآنيّة بالمنهجيّة السببيّة العلميّة المنطقيّة الحاكمة على القضايا المطروحة في الآيات القرآنيّة حول الإنسان والمجتمع واتّصافها بالقواعد والسنن المحكمة؛ ما يأذن بإمكانيّة تحقق عمليّة التوقّع للمستقبل وأحداثه، بل يساعد على صناعة المستقبل، وليس معرفته فحسب.

ومن ناحيّة أخرى، فإنّ المستقبليّة القرآنيّة هي سمة عامّة للفكر الإسلاميّ الإلهيّ تساهم في مجمل العمليّات التربويّة وكذلك الصياغة الاجتماعيّة وبناء منظومات المعرفة والمعتقد والقيم. بهذا المفهوم لا ننظر إلى المستقبليّة القرآنيّة باعتبارها عنصراً في التأكيد على معرفة المستقبل أو العمل له أو الخفض من الاهتمام بالراهن في ضوئها، وإنّما الهدف الأساس هو أنْ نثبت أنّ القرآن الكريم يؤسّس لرؤيّة مستقبليّة تتحوّل فيما بعد إلى سمة التفكير الإنسانيّ عموماً، ويصار إلى أخذها بالاعتبار من قِبَل الإنسان الفرد والأمّة في عمليّة التصميم والتخطيط والإدارة والقيادة ومواجهة الأخطار ومواكبة الأحداث.

والمعطى الهامّ الثالث هو السعي لإثبات أنّ الإنّسان القرآنيّ بفطرته مستقبليّ الاتّجاه وذو نزوع استشرافيّ في قرارة فطرته، حتّى لو أخطأ في التطبيق والبرمجة، وكذلك أنّ جميع الأوصاف الحميدة والصفات الحسنة إيماناًوخُلقاً وفقهاً تتلاحم وتتشابك في القرآن الكريم في ظلّ منطق مُسنجمٍ في رسم المستقبل وتوعيّة المسلم في حركته الراهنة.

قبسات من المنظور القرآنيّ في النظر الاستشرافيّ -أهمّيّة معرفة السّنن في حركيّة التاريخ-

الدكتور محمد علا

تحاول هذه المقالة مقاربة موضوع استشراف المستقبل في ضوء الإشارات القرآنيّة المتعلقة بالسّنن الإلهيّة وحركيّتها في التاريخ والاجتماع البشريّ. كما تبيّن أنّ استشراف التغيّر الحضاريّ القادم يفرض استحضار منظومة نسقيّة متكاملة ترتبط بمحدّدات وركائز تحتلّ فيه السنن الإلهيّة بؤرة مركزيّة، إلى جانب الوعي بالشروط الموضوعيّة للواقع، وتجديد آليّات النظر والتفكير، وتقوية البحث العلميّ، وإعطاء الجانب الروحيّ والقيميّ المكانة اللازمة في ظلّ واقع حضارة متغلّبة مادّيًّا أفرزت إشكالات عالميّة على مستوى الكينونة الآدميّة والأسرة والمجتمع والبيئة والكون؛ ما يمهّد لبروز مساهمات مراكز حضاريّة جديدة تجعل من التدافع التعاونيّ منهجًا لتدبير شؤون الكون؛ بدل الصراع التناحريّ القائم في عدد من بلاد المعمورة!

حتميّة السببيّة الوجوديّة واسشراف مستقبل الإنسانيّة

الدكتور أحمد الفراك

إنّ السُّنن الإلهيّة الجارية بأنواعها المتعدّدة النفسيّة والاجتماعيّة والكونيّة، هي سنن حتمية مقدَّرة من الله تعالى في الخلق منذ الأزل إلى الأبد، ويترتّب عليها وجود المخلوقات في ذاتها وفي علاقات بعضها ببعضها الآخر، وفق قوانين ثابتة لا تتبدّل، وإرادة جارية لا تتعطّل، لا تحابي أحدًا لدِينه ولا لنسبه ولا للغته ولا لعرقه. وعلى الإنسان أن يسعى جاهدًا إلى الكشف عنها بهدف إيجاد الحلول والعلاجات الكافية لتطبيبه ومعالجة أزماته وبناء حضارته.

ولذلك نبّه القرآن في آلاف المواضع إلى حكمة السببيّة الوجوديّة، وحثَّ على السير في الأرض والنظر في أحوال الأمم السالفة والقرون الخالية، والاعتبار بعمرانهم وخرابهم، وبعُلُوّهم وزوالهم، والتبصّر في سِيرهم، ومعرفة أفكارهم وأخبارهم، والاطّلاع على أسباب صلاحهم؛ إنْ كانوا صالحين، وعلى علل فسادهم؛ إنْ كانوا فاسدين. وربط ذلك بمآلات أفعالهم ومجازاة الله تعالى لهم عليها في دنياهم قبل آخرتهم؛ أي النظر في أسباب تحضّرهم ونتائجه؛ من أجل الاعتبار بقصصهم في استشراف المستقبل، والإعداد له بدل انتظار مفاجآته بالعجز والكسل!

لذا، على العلماء والمفكّرين المسلمين البحث عن سُنن الله في خلقه وبيانها للمسلمين وتأطيرها ضمن علوم منهجيّة؛ كما فعلوا في غير ذلك من العلوم والفنون التي أرشد إليها القرآن بالإجمال وبيّنها العلماء بالتفصيل.

الإمامة الشّرعيّة والبعد الاستشرافيّ-نحو ملامح استشرافيّة في مدرسة أهل البيت عليهم السلام-

الدكتور عبد الفضيل الدراوي

تروم هذه الدراسة الكشفَعن الأبعاد الاستشرافيّة البانية في المنظومة الفكريّة العقديّة في مدرسة أهل البيت عليهم السلام؛ بوصفها تتضمّن جملة من المبادئ والمرتكزات التي يمكن استثمارها لتشكيل رؤية استشرافيّة لمستقبل البشريّة جمعاء. هذه الرؤية أساسها الإمامة الشرعيّة؛ بما هي خطّة وَحْيانيّة تمثّل الأساس العامّ والمرتكز الأوّل والركن الركين لكلّ تخطيط مستقبليّ، وتتميّز عن غيرها من العمليّات الاستشرافيّة؛ بارتكازها إلى العقيدة؛ بوصفها أسّ كلّ حركة ومنطلقها، وبكونها تتغيّا إيجاد البيئة المعنويّة الصالحة التي يتكامل فيها الفرد الممكن التعويل عليه لبناء المجتمع والأمّة الصالحة.

وتحوز فكرة الإمامة أبعادها الاستشرافيّة من جانب حسمها مسألة الولاية في الحياة العامّة والخاصّة؛ بجعلها ذات مرجعيّة عقديّة،بحيث فصّل فيها الوحي بشكل توقيفيّ، وحدّد الأئمّة الشرعيّين وعيّنهم ووصّى لهم وبهم، وجعلهم أساس التعبّد وعنوان التسليم والانقياد للمعبود، وبيّن مدى قداستهم، وحتميّة الامتثال لهم؛ قاطعًا بذلك الطريق على كلّ محاولات العبث والاستغلال البشريّة، تنبّؤًا بمخاطر ذلك على البشريّة، التي عانت وما زالت تعاني الويلات بتفريطها في هذه المسألة!

كما تمتاز المنظومة الفكريّة العقدية الإماميّة بمحوريّة فلسفة الانتظار، وما يتضمّنه ذلك من طاقة ترشيديّة توجيهيّة إيجابيّة، من خلال ربط المسيرة البشريّة -والوجوديّة عمومًا- بانتظار الفرج الموعود، عبر تأصيل الاعتقاد بقرب ظهور الإمام المصلح والمنقذ، وبضرورة التوطئة والاستعداد الفرديّ والجماعيّ الآنيّ والمخلّص؛ لملاقاة الموعود والانخراط في صفّه، لتحقيق الهدفيّة من الوجود، والسير به نحو الكمال المطلوب.

الفقه السننيّ في إعمال منطق التعارف الحضاريّ -مقاربة استشرافيّة تأصيليّة -

الدكتور بُوعُبَيد الازدهار

إنّ البصير بأحكام شريعة الإسلام والواقف على مقاصدها وغاياتها، يجد أنّ مبادئ التعارف والتعايش هي من الأصول الجوهريّة والمقوّمات الحضاريّة التي قام عليها الإسلام ولا يزال؛ بوصفها ضرورة منضرورات استقامة العمران الإنسانيّ. ولأجل ذلك؛ فقد حرص الإسلام على إرسائها في وسط المجتمعات الإنسانيّة منذ بداية الدعوة الإسلاميّة، ورغّب المسلمين في تبنّيها والتحلّي بها، ليس مع المسلمين فحسب؛ وإنّما مع المخالفين لهم أيضًا.

وقد سعت هذه المقالةإلى الوقوف على مبرّرات دعوة الإسلام إلى إقرار مبدأ التعارف والتعايش مع الأنساق العقديّة والاجتماعيّة المختلفة، واستشراف مستقبل التعارف الحضاري الإنسانيّ؛ برؤية تأصيليّة من القرآن الكريم والسنّة الشريفة، واستثمارها في إعمال منطق التعارف الحضاري والتقريب بين الشعوب والأديان؛ انطلاقًا من التجربة النبويّة الشريفة، وكذا رصد قيم التعايش الديني والتعارف الحضاري في الهدي النبويّ من خلال النماذج التفسيريّة، التي شكّلت ترجمة عمليّة لهذه القيم وتمثّلها في العلاقات الإنسانيّة والحضاريّة.

ملخّص باللّغة الفارسيّة

ترتيب مقالات مندرج در اين شماره: سال بيستم/ شماره 35 / پاييز 1395هـ.ش

- **سرمقاله**
- **پرونده ويژه اين شماره: چشم انداز آينده پژوهانه؛ كاوش هاى روشمند در طرح معرفتى و فرصت هاى اجرا**

1. نگاه آينده پژوهانه در واقعيت امروز اسلامى؛ دلايل نياز به فرهنگ آينده پژوهى
2. درآمدى بر نگاه آينده پژوهانه در قرآن كريم
3. پرتوى از تعاليم قرآن از نقطه نظر آينده پژوهانه؛ اهميت شناخت سنت ها در سير تاريخى
4. آينده پژوهى سرنوشت انسان بر اساس اسباب حتمى خلقت
5. ابعاد آينده پژوهانه مفهوم امامت؛ راهى به سوى شناخت نشانه هاى آينده پژوهى در مكتب اهل بيت
6. نگاه آينده پژوهانه به كاربرد فقه سنت ها در منطق آشنايى تمدن ها

- **پرونده پژوهش ها و بررسى ها:**

7. قيام امام حسين عليه‌السلام و فقه انقلاب؛ كاوشى در نظريه انقلاب در انديشه اسلامى

- **پرونده بازخوانى علمى:**

1. آزادى در تفكر عرب و اسلامى معاصر؛ با نگاهى به انديشه هاى «ابوالقاسم حاج حمد»
2. گادامر .. به سوى هرمونوتيک هستى شناسانه و ديالكتيک

- **چكيده مقالات اين شماره:**

1. چکیده به زبان عربی
2. چکیده به زبان فارسی
3. چکیده به زبان فرانسه
4. چکیده به زبان انگلیسی

نشریه «الحیاة الطیبة» در شماره جدید خود تحت عنوان «چشم انداز آینده پژوهانه؛ کاوش های روشمند در طرح معرفتی و فرصت های اجرا» موضوع آینده پژوهی و کاوش های آینده نگرانه را در قالب پژوهش های روشمند در طرح معرفتی آینده پژوهی مورد کنکاش قرار داده و میزان نیاز به آینده پژوهی در عصر حاضر، خاستگاه های فکری و وجودی آن، موارد کاربرد آن در حوزه علوم انسانی و اسلامی و نیز مهمترین مصادیق آن در علوم اسلامی را به کمک تنی چند از پژوهشگران و کارشناسان در این موضوع مورد بررسی قرار داده است.

چکیده شش مقاله چاپ شده در این شماره تقدیم می شود:

نگاه آینده پژوهانه در واقعیت امروز اسلامی؛ دلایل نیاز به فرهنگ آینده پژوهی

دکتر العیاشی الدراوی

این مقاله در صدد آن است با پرداختن به اهمیت «چشم انداز آینده پژوهانه» در واقعیت امروز مسلمانان، میزان نیازمندی آنها به فرهنگ آینده پژوهانه را به تصویر بکشد، فرهنگی که باعث می شود دارنده آن اعم از فرد یا گروه، در تعامل با چالش های آینده از رفتارهای واکنشی و بی برنامه خودداری ورزیده و به صورت هدفمند و با برنامه ریزی دقیق و منطقی و حساب شده به سمت اهداف تعیین شده حرکت کند. بر همین اساس، نویسنده در ابتدا معنای آینده پژوهی را در ابعاد مختلف توضیح داده سپس نتایج مثبت آینده پژوهی بر اقدامات تمدن ساز را تشریح می کند. فرضیه مقاله بر این نکته استوار است که فرد برخوردار از چشم انداز آینده پژوهانه از یک سو بیش از دیگران قدرت سر و سامان دادن به وضعیت امروز خود را دارد و از سوی دیگر در تعیین خط مشی دلخواه خود برای آینده عملکرد موفق تری از خود نشام می دهد. بر همین اساس، بخش سوم مقاله به شرح برخی ویژگی های «عقل آینده پژوه» مانند: ابتکار و نوآوری، برنامه ریزی و حسابگری، پرسش و نقادی، همکاری و نگاه همه جانبه، نرمش و سازگاری پرداخته است.

درآمدی بر نگاه آینده پژوهانه در قرآن کریم

حجت الاسلام والمسلمین محمدعلی میرزایی

این پژوهش درصدد اثبات وجود نگاه آینده نگرانه به عنوان یک خط مشی کلی در عمق فلسفه مفهومی و نظام معنا شناختی در بخش های مختلف قرآن کریم است. هدف از اجرای این پژوهش تاکید بر اهمیت فوق العاده رویکرد آینده پژوهانه در بهبود وضعیت امت و نیز هدایت مردم به نظام های معرفتی و اجتماعی امت های مسلمان و غیر مسلمان است.

رابطه دیدگاه آینده نگرانه قرآنی با سیستم عقلایی و منطقی حاکم بر موضوعات مربوط به انسان و جامعه موسوم به قواعد و سنت های قطعی، یکی از مهمترین محورها و فرضیه های پژوهش حاضر است و نه تنها امکان اجرای پژوهش های علمی درباره رویدادهای آینده را فراهم می سازد بلکه راهی برای ساختن آینده نیز به شمار می آید.

از سوی دیگر آینده نگری قرآنی یکی از ویژگی های کلی تفکر اسلامی – الهی است و سهم بسزایی در فعالیت های تربیتی و اجتماعی و ایجاد منظومه های ارزشی و معرفتی و اعتقادی دارد. بر همین اساس، آینده نگری قرآنی را نباید به عنوان عاملی برای تاکید بر شناخت آینده و فعالیت برای آن یا کاهش توجه به وضعیت کنونی در نظر گرفت بلکه هدف اصلی اثبات این نکته است که قرآن کریم زیربنای نگاه آینده نگرانه ای را پایه ریزی می کند که در مرحله بعد به مشخصه بارز تفکر انسان تبدیل شده و در روند طراحی و برنامه ریزی و مدیریت و هدایتگری و مقابله با خطرها و همراهی با رویدادها مورد توجه انسان اعم از فرد یا امت قرار می گیرد.

نکته مهم سوم اینکه انسان مد نظر قرآن با وجود اشتباهاتی که در مرحله برنامه ریزی و اجرا دارد از فطرت آینده نگر برخوردار است، علاوه بر اینکه همه صفات حمیده ایمانی و اخلاقی و فقهی در قران کریم با منطق آینده نگری و آگاهی بخشی در خصوص آتیه فرد مسلمان سازگاری و همسویی کامل دارد.

پرتوی از تعالیم قرآن از نقطه نظر آینده پژوهانه؛ اهمیت شناخت سنت ها در سیر تاریخی

دکتر محمد علا

پژوهش حاضر در صدد بررسی موضوع آینده پژوهی در پرتو آن دسته از آیات قرآنی است که به سنت های الهی موجود در تاریخ و در جوامع بشری اشاره دارد. بر اساس این تحقیق، پی بردن به تغییر و تحولاتی که عرصه تمدن در آینده شاهد آن خواهد بود نیازمند بازآفرینی منظومه ای در هم تنیده و متکامل از معیارهای شکل گرفته حول محور سنت های الهی است، همچنانکه لازم است در خصوص واقعیت های موجود آگاهی بخشی لازم انجام گرفته و در مکانیزم و سازوکار نظریه پردازی و اندیشه ورزی تجدید نظرهای لازم صورت گیرد. تقویت پژوهش های علمی و اهمیت قائل شدن به ابعاد معنوی و ارزشی، از دیگر بایسته های مربوط به این مساله می باشد، به ویژه در سایه غلبه تمدن مادی که چالش های بنیادینی را در موضوعات مربوط به انسان و خانواده و جامعه و محیط زیست و جهان هستی برانگیخته است. وجود این چالش ها ایجاب می کند مراکز نوین تمدن ساز در مقابل نزاعات و درگیری های موجود در کشورهای مختلف دنیا، با همکاری های فشرده، زمینه ساز دستیابی به شیوه ای روشمند برای اداره امور جهان شوند.

آینده پژوهی سرنوشت انسان بر اساس اسباب حتمی خلقت

دکتر احمد الفراک

سنت های الهی در ابعاد مختلف روانشناختی، اجتماعی و کیهانی، قوانینی قطعی و اجتناب ناپذیرند که از ازل تا ابد در جهان هستی جاری بوده و خواهند بود، تا جایی که هستی مخلوقات و نیز روابط مابین آنها بر پایه قوانین ثابت و لا یتغیری شکل گرفته که هیچ کس با هر دین و زبان و نژاد و اصل و نسبی که دارد از آن مستثنی نیست. بر این اساس، انسان با هدف یافتن درمان و راه حل مناسب برای بحران های موجود و برپایی تمدنی شایسته، نیازمند کشف این سنت ها و قوانین است.

قرآن کریم در هزاران مورد به اسباب قطعی خلقت اشاره کرده و انسان ها را به جستجو و کنکاش در زمین و تامل در اوضاع و احوال امت های پیشین و عبرت گرفتن از آبادانی و ویرانی و عزت و ذلت تمدن های قدیم و آگاهی یافتن از عوامل موثر در صلاح و فساد آنها دعوت می کند. قرآن کریم سرنوشت این امت ها را نتیجه طبیعی عملکرد و رفتار آنها و مجازاتی از سوی خدا در همین دنیا پیش از جهان دیگر دانسته و از مردم انتظار دارد این داستان این امت ها عبرت گرفته و علاوه بر پیش بینی آینده، به جای تنبلی و انتظار معجزه، خود را مهیای ساختن فردایی شایسته کنند.

دانشمندان و متفکران جهان اسلام وظیفه دارند سنت های الهی موجود در جهان هستی را در قالب دانشی روشمند به مردم معرفی کنند، همچنانکه در علوم و فنون دیگر شاهد شرح و تبسیط قواعد علمی آن توسط دانشمندان آن علم هستیم.

ابعاد آینده پژوهانه مفهوم امامت؛ راهی به سوی شناخت نشانه های آینده پژوهی در مکتب اهل بیت

دکتر عبدالفضیل الدراوی

پژوهش حاضر ابعاد آینده پژوهشی در منظومه فکری و اعتقادی مکتب اهل بیت علیهم السلام را به عنوان منظومه ای از اصول و مبانی که می توان از آن در جهت ایجاد چشم انداز آینده پژوهانه برای همه بشریت بهره گرفت، مورد کاوش قرار می دهد. در این دیدگاه، امامت به عنوان یک آموزه دینی برخاسته از وحی، جایگاه ویژه ای دارد و رکن اساسی هرگونه برنامه ریزی مربوط به آینده را تشکیل می دهد. نقطه بارز و اساسی این آموزه، تمرکز آن بر اعتقاد و باور به عنوان سنگ بنا و خاستگاه هرگونه حرکتی است، این آموزه همچنین محیط اخلاقی مساعدی را برای پرورش و تکامل انسان مفید برای جامعه و امت صالحه فراهم می کند.

بعد آینده پژوهانه امامت در نهادینه کردن مساله ولایت در حیات اجتماعی و شخصی مردم و مرجعیت اعتقادی بخشیدن به آن است، به گونه ای که جزئیات این آموزه مانند ائمه دین و جانشینان آنها یکی پس از دیگری از طریق وحی الهی و احکام توقیفی بیان شده است. دستور دین به اطاعت از این ائمه و شرح قداست آنها و گره زدن اطاعت آنها به پرستش معبود یکتا برای این بوده که جلوی هرگونه سودجویی و کوتاهی در این قضیه که صدمات جبران ناپذیری برای بشریت به همراه آورده گرفته شود.

امتیاز دیگر منظومه فکری - عقیدتی امامت، محوریت پیدا کردن فلسفه انتظار در آن است؛ چرا که این آموزه مسیر حرکت بشر را به انتظار فرج وعده داده شده ربط می دهد و باور به نزدیک بودن ظهور امام مصلح و منجی را در دل ها نهادینه می کند. لزوم کسب آمادگی های فردی و گروهی برای ملاقات با موعود آخر الزمان و ورود در صف یاران وی، همگی از جمله آموزه هایی هستند که انرژی مثبت فوق العاده موجود در آن در مسیر حرکت به کمال مطلوب مورد استفاده قرار می گیرد.

نگاه آینده پژوهانه به کاربرد فقه سنت ها در منطق آشنایی تمدن ها

دکتر بوعبید الازدهار

با شناخت عمیق احکام شریعت اسلام و تامل در اهداف و غایات آن درمی یابیم که اصل همزیستی و درک متقابل، یکی از عناصر بنیادین تمدنی است که اسلام بر پایه آن بنا شده است. اسلام از همان ابتدای دعوت، اهتمام بالایی به نهادینه کردن این درک متقابل در جوامع بشری داشت و مسلمانان را تشویق می کرد تا اصول همزیستی را نه تنها در تعامل با یکدیگر بلکه در قبال مخالفان نیز به کار بندند.

این مقاله به این سوال پاسخ می دهد که چرا اسلام خواهان اعتراف به اصل همزیستی و داشتن درک متقابل نسبت به طیف های مختلف فکری و اجتماعی است و به نگاه آینده نگرانه در این خصوص دعوت می کند. این پژوهش روابط حسنه بین ملت ها و ادیان را با خوشه چینی از قرآن و سنت و با بهره گیری از تجربه شریف نبوی و ارزش های دینی موجود در تفاسیر مختلف مورد کنکاش قرار می دهد.

Le juriste (Fiqh) de Sunnah dans la mise en œuvre de la logique de la connaissance culturelle - une approche prospective enracinée-

D. Bouabid AL-IZDIHAR

La personne qui connait bienles dispositions de la loi islamique, leur buts, et leur objectifs constate que les principes de rencontrer les gens et de la coexistence sont les atouts fondamentaux et les éléments culturels auxquels l'Islam a été basé et il l'est toujours. Ces atouts forment une nécessité de l'intégrité de la civilisation humaine. Pour cette raison, l'Islam a voulu les établir au milieu des sociétés humaines depuis le début de l'appel à l'Islam et a laissé les musulmans désirer de les adopter et de les traiter, avec les musulmans et les non-musulmans aussi.

Cet article a identifié les raisons de l'appel à l'Islam à établir le principe de rencontrer les gens et de la coexistence avec les différents modèles sociaux et doctrinaux, àexplorer le futur de la connaissance culturelle humaineavec une vision racinée du Saint Coran et Sunna pour l'utiliserdans la logique se rencontrer avec les autres peuples et religions, en partant de la noble expérience du Prophète. Il a aussi incitéà suivre des valeurs de la coexistence religieuse et de la con**naissance culturelle dans l'orientation du Prophète àtravers les modèles interprétatifs qui constituaient une traduction pratique de ces valeurs et les représentaient dans les relations humaines et civiles.**

reliant le chemin humain - et le processus existentiel en général - à attendre la délivrance promise en érodant la croyance en l'apparence imminente de l'Imam réformateur et sauveur, et le besoin de préparation individuelle et collective afin de rencontrer le sauveuret s'engager dans ses rangs pour atteindre l'objectif de l'existence et marcher vers la perfectionespérée.

L’Imamat islamique et l’aspect prospectif - Les caractéristiques prospectives dans l’école d’Ahl al-Bayt (P)

D. Abdul Fadil DARAWI

Cette article vise à éclaircir les aspects prospectifs structurels du système intellectuel idéologique dans l’école d’Ahl al-Bayt (Ala). Ces aspects contiennent un ensemble de principes et d’éléments qui peuvent être exploité pour former une vision prospective pour l’avenir de toute l’humanité. Cette vision est basée sur l’Imâmatlégitime. L’Imâmatest un plan basé sur la révélationqui représente le fondement général, le premier pilier et la pierre angulaire de toute planification future. Il se distingue des autres processus prospectifs qu’il basé sur l’idéologie comme une base de chaque mouvement et son origine et il chercheun bon environnement moral dans lequel un individu fiable peut être intégré pour construire une société et une bonne nation.

L’idée d’Imâmat a des aspects prospectifs en adressantfermement la question de laWilaya dans la vie publique et privée, en la faisant une référence contractuelle qu’a été interprétée de manière détaillée par la révélation. La révélation a identifié et a nommé les Imams eta demandé qu’ils soit respectés et qu’ils devraient être suivis. La révélation les a fait la base du culteetle titre de soumission et de conformité avec la parole de Dieu. Elle a clarifié leur sainteté et l’inévitabilité de conformité avec eux pour prévenir toutes les tentatives de falsification et d’exploitation humaine en prévoyantles dangers sur l’humanité qui a souffert et continue de subir des fléaux pour avoir sous-estimer ce problème!

En outre, le système intellectuel idéologique de l’Imamate se caractérise par l’importance de la philosophie de l’attente, y compris l’énergie de direction rationalisée positive,en

L'inévitabilité de la causalité existentielle et la prospection de l'avenir de l'humanité

D. Ahmed AL-FARRAK

Les Sunan divinesavec leurs différents types psychologiques, sociaux, et cosmiquessont fondéeset sélectionnéespar Dieu Tout-Puissant dans la création de l'éternité à l'immoralité. Elle suit la présence des créatures elles-mêmes et des relations entre les unes et les autres, selon des lois constantes qui ne changent pas, et une volonté permanente qui ne sera jamais perturbée. Cette volonténe favorisent personne pour sa religion ni poursa langue ni pour sa race, et ni pour sa origine. L'être humain doits'efforcer à divulguer ces Sunan afin de trouver des solutions et des remèdes suffisants pour le traiter contre les maladies, résoudre ses problèmes, et construiresa civilisation.

C'est pour celaque le Coran a mentionnédans des milliers d'endroits la raison de la causalité existentielle, et a incité àparcourir la terre et regarder ce qui s'est passé aux civilisations antérieures, et explorer les siècles passés pourapprendre de leur construction et de leur destruction, de leur évolution et de leurdisparition;et pour considérer leurs progrès et connaître leurs idées et nouvelles et voir les raisons de leur bonté,s'ilsétaient bien, et les raisons de leur corruption, s'ilsétaient corrompus. Il faut aussi considérer les conséquences de leurs actions et ce que Dieuleur a fait dans leur monde avant sa fin;Cela dit, il faut tenir compte des raisons de leur succès et de ses conséquences afin d'apprendrede leurs histoires pour pouvoir prédire le futur et de s'y préparer au lieu d'affronterses surprises avec impuissance et paresse!

Donc, les scientifiques et les penseurs musulmans devraient chercher les Sunan de Dieu dans sa création et les expliqueraux musulmans systématiquement, comme ils l'ont fait dans d'autres sciences et arts auxquels le Coran avait guidé en général, et les chercheurs l'ont expliquésen détail.

Citations du point de vue du Coran sur la vision prospective - l'importance de connaître les Sunan tout au long de l'histoire

D. Mohamed Ola

Cet article discutele sujet de prédiction du futuren utilisant les messages du Corans concernantles Sunan divines et à leurs dynamiques dans l'histoire et la société. On a constaté que la perspective du prochain changement civilnécessitait l'invocation d'un système intégré de coordination lié aux déterminants et aux piliers dans lesquels les Sunan divines, la connaissance des conditions objectives de la réalité, le renouvellement des méthodes de pensée et la façon de voir les choses, le renforcement de la recherche scientifique,et l'attributionau côté spirituel les valeurs nécessairesoccupent une part centrale. L'attributionau côté spirituel les valeurs nécessaires est assez importante dans une sociétématérialiste qui a créée des problèmes globaux au niveau de l'être humain, la famille, la société, l'environnement, et de l'univers. Ceci ouvre la voie à l'émergence des contributions de nouveaux centres culturels qui font que la lutte coopérative une méthode de gestion de l'univers au lieu du conflit entre plusieurs pays du globe!

conception, de planification, de gestion, de direction, et de la confrontation des dangers et de se mettreàjoursavec les événements.

La troisième tâche importante est d'essayer de prouver que l'homme du Coran -avec son instinct - est orienté vers l'avenir et a une tendance prospective au fond de sa nature, même s'il se trompe dans l'application et la programmation. De plus, toutes les bonnes descriptions et bonnes qualités de foi, de création, et de juridiction sont réunit et entrelacées dans le Saint Coran sous une logique harmonique pour dessiner l'avenir et d'éduquer les musulmans dans leurs mouvements actuels.

Introduction à la vision prospective dans le Saint Coran

D. Cheikh Mohammed Ali MIRZAEE

Cette étude vise à prouver que la vision future du Saint Coran est un principe fondamental dans la philosophie conceptuelle et le système de sémantique dans tous les chapitres du Saint Coran, afin de souligner la plus grande importance de la vision prospective de l'amélioration de la nation, et de la rationalisation des systèmes sociaux et cognitifs des musulmans et des autres aussi, parce que c'est un livre d'orientation pour l'humanité et non seulement pour les musulmans. Le Coran n'est pas descendu seulement pour les musulmans. En effet, quand le Livre sacré est descendu, il n'y avait pas de musulmans.

L'un des sujets principaux et des hypothèses importantes que cette étudesouhaite de confirmer est la relation entre la vision future du Coranet la méthodologie de la causalité scientifique et logique. Cette relation estmentionnée dans les versets du Coran sur l'homme et la société endécrivant cela comme des règles et des Sunansoudées. Ceci autorise non seulement la possibilité de matérialiser la prédictiondu futur et les actions qui vont s'y passer, mais aussi l'aide à créer le futur.

D'autre part, le futur Coranique est une caractéristique générale de la pensée islamique divine qui contribue à l'éducation,à la formation de la société, et à la construction des systèmes de connaissance, de croyance, et de valeurs. Par ce concept, on ne considère pas le futur Coranique un élément utilisé pour connaitre le futur, pour s'y préparer,ou pour réduire l'attention du présent, mais l'objectif principal est de prouver que le Coran établit une vision future qui deviendrait plus tard la caractéristique de la pensée humaine en général. Ce futur Coranique sera pris en comptepar les individus et aussi le société pendantles processus de

La vision prospective dans la réalité islamique contemporaine - Explications sur la nécessité d'une culture de prospection -

D. Al-Ayashi AL-DARAWI

Cet article vise à souligner l'importance de la «**vision prospective**» dans la réalité contemporaine des musulmans et la mesure de leurs besoins à la culture prospective qui aide son propriétaire - que ce soit individuel ou en groupe - à éviter deconfronter les futurs défis avec la logique de la spontanéité et l'improvisation, et la réaction au lieu de l'action. Ellelui fournit les éléments de la marche intentionnelle vers cet avenir et son planification et de la rationalisation de la confrontation du futur avec une considération scientifique délibérée et dirigée. C'est pour cela que l'article définit tout d'abord le concept de la prospection dans ses approches différentes et souligne l'importance de la prospection de l'avenir en clarifiant ses effets positifs dans l'orientation des processus de l'acte civil et de sa production, sachant qu'une personne qui a une bonne vision prospective est plus capable de contrôler sa réalité actuelle d'une part, et d'autre part,il est qualifié plus que d'autres pour déterminer les orientations de son avenir qu'ill'aspire. Par conséquence, l'article a examiné à un troisième niveau un ensemble des caractéristiques de l'esprit prospectif: la créativité et l'innovation, l'apprentissage et la planification, les interrogations et les critiques, l'inclusion et la coopération, et la flexibilité et l'adaptation.

La magazine Bonne Vie a traitée dans ce fichier intitulé « **La Vision Prospective - Approches méthodologiques dans l'aspect cognitif et les domaines d'application**» le thème de prospection et les études dufuture en proposant des approches méthodologiques à l'aspect cognitif de la prospection, et le besoin de cela dans notre réalité contemporaine, et ses références intellectuelles et cosmiques, avec sesmodes d'emploi dans le domaine des sciences humaines et islamiques, et ses applications les plus importantes dans le domaine des sciences islamiques. Un groupe de chercheurs et spécialistes dans ce domaine ont lui traité dans six articles, selon l'ordre suivant:

2. Résumé en persan
3. Résumé en français
4. Résumé en anglais

- **Là où la vie temène:**

1. Plan de nombre (36)
2. Plan de nombre (37)
3. Plan de nombre (38)
4. Plan de nombre (39)

Organisation d'articles au numéro

35 / an 20 / automne 2016

- **Ouverture**
- **Contenu: «La VisionProspective - Approches méthodologiques dans la présentation cognitive et les domaines d'application»**

1. La vision prospective dans la réalité islamique contemporaine - Explications sur la nécessité d'une culture de prospection.
2. Introduction à la vision prospective dans le Saint Coran
3. Citations du point de vue du Coran sur la vision prospective - l'importance de connaître les Sunan tout au long de l'histoire.
4. L'inévitabilité de la causalité existentielle et la prospection de l'avenir de l'humanité-
5. L'Imâmat islamique et l'aspect prospectif - Les caractéristiques prospectives dans l'école d'Ahl al-Bayt (P).
6. Le juriste (Fiqh) de Sunna dans la mise en œuvre de la logique de la connaissance culturelle - une approche prospective enracinée.

- **Études et Recherches de fichiers:**

1. Imam Hussein (p) et la jurisprudence de la révolution - approche de la théorie de la révolution dans la pensée islamique.

- **Fichier de points de vue scientifiques:**

1. La liberté dans la pensée arabe et islamique contemporaine - Abu Al-Qasim Haj Hamad - étude de cas.
2. Gadamer . . . Herminologie anthropologique et dialectique.

- **Résumé du fichier:**

1. Résumé en arabe

The Sunnani-related jurisprudence in the logic of cultural recognition - a forward-looking legitimacy-based -

Dr. Bu Ubayd Al-Izdihar

Whoever has insight into the rulings, goal, and targets of the Islamic law, finds that acquaintance and coexistence is one of the essential principles and civilizational foundations which Islam was and is still based on. This is one of the necessary aspects of human development, and for this reason Islam took great care to place it within human communities since the early days of the Islamic call. Muslims wanted to adopt and keep this, not only with Muslims, but with non-Muslims as well.

This article attempted to delve into the justifications of the call of Islam to affirm the principle of acquaintance and coexistence with different faith and social patterns, looking into a future of human civilized acquaintance with an vision deeply rooted in the Holy Quran and the Noble Sunnah, investing it in cultures recognition and bringing people and faiths closer based on the Noble Prophetic experience, and also to the observation of the values of religion coexistence and cultural acquaintance in the Prophetic guidance through examples of the exegesis which formed a practical translation of these values and their representation in human and cultural relations.

The Legal Imamate and the Forward-Looking Dimension: towards forward-looking profiles in the school of Ahl Al-Bayt (Peace upon them)

Dr. Abd Al-Fudayl Ad-Drawi

This study seeks to reveal the forward-looking dimensions which construct the intellectual and theological systems of the school of Ahl Al-Bayt (Peace upon them) as they include a number of principles and pillars which can be invested to form an outlook of the future of the whole of humanity. This vision is based on the legal Imamate as a revealed plan which forms the general foundation and first pillar of every future planning. They are different from all other outlook operations through being based on faith as the essence and root of every movement, and as it seeks to create a good inner environment in which the reliable individual moves on to build a good society and decent nation.

The idea of the Imamate gains its forward-looking dimensions through deciding the issue of sainthood in the public and private life, making both based on a reference of faith, as the revelation point out directly the legal Imams, appointed them, and entrusted them and ordered their respect, making them the foundation of worship and the base for following the Worshipped One, pointing out the extent of their holiness, and the inevitability of obeying them. This cuts off all attempts of fooling humanity and using it, as this would be dangerous, and it still suffers through leaving this issue!

The intellectual and theological system of the Imam is distinguished by the centrality of the philosophy of waiting. This includes a positive guiding energy which links the path of humanity -and existence itself in general- with the promised relief, through deeply rooting the belief in the nearness of the appearance of the reforming and saving Imam, and the necessity of preparation on both the individual and group levels to meet the promised one and follow him, to achieve the goal of existence and take it to its required perfection.

The inevitability of existential causality and an outlook to the future of humanity

Dr. Ahmad Al-Farrak

The Divine *Sunan*, in their various: the psychological, social, and cosmic types. Those are inevitable ways which Allah (Exalted is He) ordained in creation since pre-Eternity and will last until post-Eternity and which lead to the existence of creations in themselves and their relationships to each other in accordance to constant laws which never change, and a constantly flowing Will which never ceases an which doesn't favour anyone for religion, family line, language, or race. Human individuals must work hard to uncover them to find the solutions and remedies which would aid them to resolve their crises, heal their wounds, and build their civilizations.

For this reason, the Quran pointed out in many places to the wisdom of existential causality, encouraged us to walk on the earth and look into the states of old nations to take heed from their prosperity and destruction, their rise and decline, looking into their ways, finding out their thoughts and events, exploring the causes of their goodness if they were good, and their corruption if they corrupt. All this should be linked with the consequences of their actions, and how Allah (Exalted is He) reckoned with them in this world before the Hereafter. Meaning to look into the causes and outcomes of their civilization to take heed from their stories in looking forward to the future, and preparing to it rather than facing it with sloth and incapacity.

Therefore, Muslim scholars and intellectuals should seek Allah's ways in His creation, clarify them for the Muslims, placing them within the framework of systematic sciences as they did with other sciences and arts which the Holy Quran generally guided to and scholars specifically pointed to.

Glimmers from the Quranic Outlook into the Forward-Looking Prospect - the Importance of Knowing "The Divine Ways" in Historicity

Dr. Muhammad Allam

The article strives to approach the subject of future outlook in the light of the Quranic allusions relating to the Divine *Sunan* (ways) and their movement in human history and society. They also clarify that forward-looking into the coming cultural change necessitates presenting an integrated and harmonious system linked to determinants and substrates in which those Divine ways take a central point, besides the consciousness of the objective conditions of reality, the renewal of thinking mechanisms, supporting scientific research, and giving the spiritual and ethical aspect its proper place in the shadow of the prevalent materialistic culture which produced global confusions on the levels of the individual, family, society, the environment, and the universe. This levels the way for the contributions of new cultural centres which consider cooperative interaction an approach for arranging the affairs of the universe, instead of the mutually destructive conflict standing in a number of countries.

The third important aspect is proving that the Quranic human being is futuristic in his nature, he has a forward-looking tendency in his innate nature even if he makes mistake in application and programming. Furthermore, all the praiseworthy traits and qualities in faith, ethics and jurisprudence interlock in the Holy Quran under a harmonious logic which shapes the future and raises the Muslim's awareness in his current movement.

Introduction to the forward-looking vision in the Holy Quran

Dr. Sheikh Muhammad Ali Mirzai

This study aims at affirming the futuristic vision of the Holy Quran as a major tendency in the depth of the conceptual philosophy and system of denotations in all the aspects of the Holy Quran. This was to stress the great importance of the forward-looking vision to improve the state of the Islamic Nation and its good use of epistemological and social system for the good of both Muslims and non-Muslims. For the Quran is a Book of Guidance for all of humanity, and was not revealed for Muslims alone as there wasn't a single Muslim when it was first revealed.

One of the basic points and important propositions of the study, is the relationship between the futuristic vision with the causal, scientific, logical methodology which dominates the issues in the Quranic Verses concerned with man and society, and how it is characterized by rules and well-defined patterns. This allows for predicting the future and its events, and even helps in creating it.

From another point of view, the futuristic tendency in the Quran is a general characteristic of the Islamic Divine thought which aids in all educational procedures, social formulations, and building systems of knowledge, belief and values. With this understanding, we do not see the futuristic tendency in the Holy Quran as an element for knowing the future or working towards it so as to diminish the present in that light. The main goal is to show that the Holy Quran builds a futuristic vision which later turns to the characteristic of human though in general, and takes it into consideration as the human individual and nation in the process of design, planning, administration, direction, facing dangers, and keeping up with events.

The forward-looking outlook in the contemporary Islamic reality - justifications for the need of the forward-looking culture

Dr. Al-Iyyashi Ad-Drawi

This article seeks to highlight the importance of the "forward-looking vision" for Muslims in the contemporary context. It shows how much they need this forward looking culture which allows those who harbour it -be they individuals or groups- to avoid dealing with the future spontaneously and haphazardly, based on reactivity rather proactivity. It also provides them with the components of moving to that future and planning for it, rationalizing addressing in a scientific, thoroughly directed manner. Therefore, the article defines the concept of outlooks in its various dimensions. It then highlights the importance of future outlooks through clarifying their positive effects in directing the creation and direction of the courses of cultural action based on the logic that whoever owns a forward-looking vision is more capable of regulating the present on the one hand, while being more capable to determine the direction of the future they aspire to on the other.

So the article reviewed, and on a third level, a number of the characteristics of the "forward-looking mind", namely: creativity, innovation, planning, critical questioning, inclusion and cooperation, resilience and adaption.

The Magazine, in its current issue's file, addresses **"The Forward Looking Vision - Systematic Approaches in the Epistemological Proposition and the fields of practices"**. This covers the subject of outlooks and futuristic studies through providing systematic approaches in the epistemological proposition of outlooks, and how direly needed it is in our contemporary context, its intellectual and cosmic basis, its employment in humanities and Islamic sciences. A number of researchers and specialists addressed this issue in six articles. They are the following:

- **Scientific Readings:**
  1. Freedom in Contemporary Arab and Islamic Though - Abu Al-Qassim Haj Hamad as an Example-
  2. Gadamer - Towards an Ontological and Dialectical hermeneutics

- **Issue's Summary:**
  1. Arabic Summary
  2. Persian Summary
  3. French Summary
  4. English Summary

- **The Anchor of Life**
  1. Plan for Issue 36
  2. Plan for Issue 37
  3. Plan for Issue 38
  4. Plan for Issue 39

Articles as Arranged in Issue

n°35/year 20/Autumn 2016 AD

- **Opening**
- **The issue's file: The Forward-Looking Outlook - Systematic approaches in the Epistemological Proposition and the fields of practices**
  1. The forward-looking outlook in the contemporary Islamic reality - justifications for the need of the forward-looking culture
  2. Introduction to the forward-looking vision in the Holy Quran
  3. Glimmers from the Quranic Outlook into the Forward-Looking Prospect - the Importance of Knowing "The Divine Ways" in Historicity
  4. The inevitability of existential causality and an outlook to the future of humanity
  5. The Legal Imamate and the Forward-Looking Dimension: towards forward-looking profiles in the school of Ahl Al-Bayt (Peace upon them)
  6. The Sunnani-related jurisprudence in the logic of cultural recognition - a forward-looking legitimacy-based approach

- **Research Papers and Studies:**
  1. The Rise of Imam Hussein (Peace upon him), and the Jurisprudence of the Revolution - an approach to the theory of revolution in Islamic Thought